

TISKOVÁ ZPRÁVA

**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR**
V Holešovičkách 41, Praha 8
Tel./fax: 286 840 129, 130
E-mail: rezkova@soc.cas.cz

ČR, Maďarsko, Polsko: Hlasování v referendu o vstupu do EU. Spokojenost s výsledky jednání.

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2003</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PM.2a, PM.2b, PM.37, PM.51</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>ČR: 6.1. - 13.1.2003</i> <i>Polsko: 3.1 - 6.1.2003</i> <i>Maďarsko: 3.1. - 8.1.2003</i>
<i>Počet respondentů:</i>	<i>ČR: 981, Polsko: 1025, Maďarsko: 103</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 18 let</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>kvótní výběr</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>27. ledna 2003</i>
<i>Kód tiskové informace:</i>	<i>pm30127</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Miluše Rezková</i>

Začátkem ledna byly ve třech zemích organizacemi sdruženými v CEORG¹ provedeny srovnatelným způsobem výzkumy zjišťující rozhodování obyvatel v referendu o připojení země k Evropské unii a jejich názory na proběhlá předstupní jednání - viz tab. 1.

Úmysl dostavit se k příslušnému referendu sdělilo 79 % našich obyvatel, v tom ale jen 42 % je k účasti pevně rozhodnuto². 8 % respondentů neví, zda by se dostavilo či ne a záporně odpovídá 13 % - od loňského listopadu se jejich podíl prakticky nezměnil. V okruhu lidí uvažujících o své účasti v referendu však došlo k určitému přeskupení: snížil se podíl pevně rozhodnutých o 4 procentní body a poměrně výrazně - o 6 procentních bodů - narostla skupina slaběji odhodlaná k účasti.

Tabulka 1: Deklarovaná účast v referendu o vstupu země do EU (v %).

	ČR			Polsko		Maďarsko	
	5/02	11/02	1/03	11/02	1/03	11/02	1/03
Rozhodně ano	35	46	42	61	63	68	63
Spíše ano	28	31	37	11	10	10	10
Spíše ne	22	10	9	6	5	2	16
Rozhodně ne	8	4	4	10	10	7	3
Nevím	7	9	8	12	12	13	8
Celkem	100	100	100	100	100	100	100

¹ C E O R G [The Central European Opinion Research Group] výzkumná nadace, která zahrnuje tři instituce zabývající se výzkumem veřejného mínění v České republice [CVVM SoÚ- Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR], v Maďarsku [TÁRKI - Társadalomkutatási Intézet és Társadalomkutatási Informatikai Egyesülés] a v Polsku [CBOS - Centrum Badania Opinii Społecznej].

² Otázka: „Kdyby se příští týden konalo referendum o připojení ČR (Maďarska/ Polska) do Evropské unie, účastnil byste se?“ Nabídka odpovědí - viz tabulka 1.

V Polsku a v Maďarsku je pevně rozhodnuto dostavit se k referendu shodně 63 % občanů. Odhodlání polského obyvatelstva zůstalo oproti listopadu 2002 stejné. Vedle toho v Maďarsku došlo k menšímu odlivu pevně rozhodnutých a k značnému nárůstu těch, kteří se referenda zúčastnit nehodlají.

Podle výsledků další otázky³ by referendum o vstupu do EU dopadlo ve všech třech zemích jednoznačně ve prospěch jejich připojení (viz tab. 2): všude podíl stoupců integrace vysoce převyšuje zastoupení odpůrců. Tradičně vlažnější zůstává souhlas se vstupem v ČR, který by v referendu projevily dvě třetiny (66 %) a odmítla více než pětina (23 %) voličů. Od listopadu loňského roku ale souhlas s integrací narostl o 4 procentní body a současně se poměrně značně redukovala - o 6 procentních bodů - skupina zamýšlející hlasovat proti.

Odevzdat svůj hlas ve prospěch integrace země do EU je rozhodnuto 74 % polských a 70 % maďarských voličů. Zatímco v Polsku poměr stoupců a odpůrců v poslední době nedoznal změn, v Maďarsku ochota podpořit vstup země do EU poněkud poklesla. Skupina odpůrců se v současnosti v obou zemích ustálila na 18 %. Celkově konstantní se zdá být skupina nerozhodných voličů, všude oscilující kolem 10 % z těch, kdo počítají ("rozhodně ano", "spíše ano") se svou účastí v referendu.

Tabulka 2a: Plánovaný způsob hlasování v referendu, celá populace (v %).

	ČR			Polsko	Maďarsko
	5/02	11/02	1/03	1/03	1/03
Pro připojení k EU	48	51	55	63	58
Proti připojení k EU	27	30	26	21	18
NEVÍ, ODMÍTL ODPOVĚĎ	25	19	19	16	24
Celkem	100	100	100	100	100

Tabulka 2b: Plánovaný způsob hlasování v referendu, deklarovaní účastníci referenda (v %).

	ČR			Polsko		Maďarsko	
	5/02	11/02	1/03	11/02	1/03	11/02	1/03
Pro připojení k EU	63	62	66	73	74	75	71
Proti připojení k EU	29	29	23	18	18	14	18
NEVÍ	8	9	11	9	8	11	11
Celkem	100	100	100	100	100	100	100

Pozn.: Odpovědi těch, kteří by byli "rozhodně" nebo "spíše" rozhodnutí zúčastnit se referenda.

Tabulka 2c: Plánovaný způsob hlasování v referendu, jednoznačně rozhodnutí se referenda zúčastnit (v %).

	ČR			Polsko	Maďarsko
	5/02	11/02	1/03	1/03	1/03
Pro připojení k EU	64	68	71	74	72
Proti připojení k EU	31	27	24	19	18
NEVÍ	5	5	5	7	10
Celkem	100	100	100	100	100

Pozn.: Odpovědi těch, kteří by byli "rozhodně" rozhodnutí zúčastnit se referenda.

³ Otázka: "Hlasoval byste pro připojení ČR (Maďarska/Polska) k EU nebo proti připojení ČR (Maďarska/Polska) k EU?" Na otázku odpovídali pouze respondenti, kteří se „rozhodně“ nebo „spíše“ chtějí zapojit do hlasování v referendu.

Společně se nakonec zjišťovalo mínění veřejnosti o výsledcích, jichž příslušná země dosáhla v jednání s Evropskou unií⁴ - viz tab. 3. Ukázalo se, že značná část respondentů nedisponuje potřebnými informacemi a nedokáže ani po proběhlém Kodaňském summitu EU úspěšnost jednání posoudit: v Polsku je to 30 %, v Maďarsku 40 % a u nás 21 %. Mezi sledovanými třemi zeměmi je z výsledků nejvíce zklamána česká veřejnost. Jako „horší, než jsem čekal“, charakterizují dosažené výsledky téměř dvě pětiny (37 %) respondentů v ČR, ale jen 18 % v Polsku a 17 % v Maďarsku. V ČR je pouze 6 % hodnotilo jako "lepší, než čekal" a v souladu s očekáváním dopadly pro 36 %. V Maďarsku výsledky jako velmi úspěšné („lepší, než očekával“) označilo 11% a jako adekvátní očekáváním 32%. Největší uspokojení dává najevo polská veřejnost, mezi níž pětina ocenila výsledky jednání s EU jako velmi úspěšné a 32 % jako přiměřené očekáváním.

Tabulka 3: Hodnocení výsledků vyjednávání s Evropskou unií (v %).

	ČR	Polsko	Maďarsko
Lepší než očekával	6	20	11
Takové, jaké očekával	36	32	32
Horší, než očekával	37	18	17
NEVÍ	21	30	40
CELKEM	100	100	100

CVVM již samostatně, v návaznosti na předchozí šetření, zjišťovalo názory veřejnosti na to, jak se naší delegaci pro vyjednávání s EU daří prosazovat zájmy ČR⁵ - viz tab. 4. Přesvědčení o její úspěšnosti bylo v průběhu minulých let značně rozšířené a v poslední době se blížilo padesáti procentům. Aktuální šetření ale svědčí o evidentním rozčarování části naší veřejnosti - oproti loňskému říjnu příznivé ocenění pokleslo o 5 a kritika narostla 8 procentních bodů.

Zatímco tedy v minulosti pozitivní hodnocení vždy převažovala, nyní se početně srovnala s negativními (42 %: "dostatečně", 41 % nedostatečně"). Úměrně nárůstu nespokojenosti se zmenšoval i okruh obyvatel, kteří na činnost našich vyjednávačů neměli názor.

Tabulka 4: Jak prosazují zájmy ČR naši vyjednávači s Evropskou unií (v %)

	IV/2001	XI/2001	X/2002	I/2003
dostatečně	9	13	13	11
spíše dostatečně	33	33	34	31
spíše nedostatečně	20	22	22	30
nedostatečně	7	8	11	11
NEVÍ	31	24	20	17
CELKEM	100	100	100	100

Pozn.: Velikost náhodné statistické chyby je + - 3 %. 100 % ve sloupcích. Odpovědi souboru respondentů ve věku od 15 let.

⁴ Otázka: "Jak byste hodnotil výsledky vyjednávání ČR /Maďarska/Polska s Evropskou unií? Jsou lepší nebo horší než jste očekával?" Nabídka odpovědí - viz text v tabulce 3. Odpověď „neví“ nenabízena.

⁵ Otázka: "Myslíte si, že delegace jednající o vstupu do EU prosazuje zájmy ČR..." viz text v tabulce 4. Nabídka odpovědí - viz tab. 4. Odpověď „neví“ nenabízena.